

Voorstel volwasseneneducatie 2015

Aanleiding

Op 7 april 2014 is de wetwijziging voor volwasseneneducatie (VE) per 2015 aangeboden aan de Tweede Kamer. Aanleiding is het rapport "Educatie op een Kruispunt" van december 2012, dat is opgesteld op verzoek van de Tweede Kamer naar aanleiding van de wetwijziging VE met ingang van 2013. In die wetwijziging is overgegaan naar landelijke financiering van Voortgezet Algemeen Volwassen Onderwijs en werd VE beperkt tot taal en rekenen. De doelstellingen van de wetwijziging per 2015 zijn meer beleidsvrijheid voor gemeenten en, op termijn, geen gedwongen winkelnering meer bij roc's.

Hoofdpijnen aanpassingen VE

Met de bedoeling rond 2018 opgenomen te worden in het gemeentefonds, wordt in de periode 2015-2018 het VE budget regionaal, per arbeidsmarktregio via contactgemeenten, beschikbaar gesteld. Op die wijze is een zorgvuldige afbouw van de samenwerking met de roc's mogelijk. Daartoe wordt VE uit de Wet Participatiebudget gehaald en de Wet Educatie en Beroepsonderwijs aangepast. De aanpassingen omvatten:

1. Het verstrekken van een doeluitkering VE aan de contactgemeente per arbeidsmarktregio in plaats van aan de individuele gemeenten.
2. Het zorgen (door de contactgemeente) voor een aanbod van opleidingen educatie (Nederlandse taal en rekenen) met voldoende aandacht voor alle doelgroepen.
3. De contactgemeente is verplicht met de regiogemeenten te overleggen over het aanbod aan voorzieningen voor de inwoners van de regio van 18 jaar en ouder, excl. inburgeringsplichtigen.
4. De contactgemeente dient een regionaal programma op te stellen en dat af te stemmen met de regiogemeenten.
5. De contactgemeente is verantwoordelijk voor de informatievoorziening aan het Rijk.
6. In het overgangsrecht is opgenomen dat in de periode 2015, 2016 en 2017 respectievelijk tenminste 75%, 50% en 25% van het budget wordt besteed bij de roc's waarmee in 2014 werd samengewerkt. In overleg met de roc's kan hiervan worden afgeweken.
7. Binnen 3 jaar vindt een evaluatie plaats, erop gericht dat per 2018 het VE budget (zonder oormerk) onderdeel van het gemeentefonds wordt.

Voorbereiding op VE 2015

Met de voorgestelde wetwijziging zullen er voor de uitvoering van VE in de regio Holland Rijnland een aantal zaken veranderd en aangepast moeten worden. Daarnaast biedt dit een kans om de inhoud en aanpak van VE tegen het licht te houden en mogelijk op een andere manier te organiseren.

De regio zal zich daarom in de loop van 2014 over de volgende zaken moeten buigen:

1. Nieuw beleid formeel (diploma- of certificaat gericht) en nonformeel (ondersteunend, bijv. met vrijwilligers, taalmaatjes) taal- en rekenaanbod bij verschillende aanbieders in de regio;
2. Mogelijk aanbestedingsverplichting van middelen educatie;
3. Afbouw verplichte winkelnering bij roc's;
4. Beleid en uitvoering VE verantwoordelijkheid contactgemeente arbeidsmarktregio.

Landelijke planning besluitvorming

De planning is dat het wetsvoorstel voor het zomerreces door de Tweede Kamer wordt behandeld en in het najaar door de Eerste Kamer, waarna half december de wet in het Staatsblad wordt gepubliceerd.

Voorstel werkgroep VE 2015

Inmiddels is een regionale werkgroep aan de slag met de voorbereiding op de bovengenoemde veranderingen.

Om een goede implementatie van de veranderingen te waarborgen is een zorgvuldige voorbereiding belangrijk.

Gezien de planning van de besluitvorming van het Rijk acht de werkgroep het niet mogelijk om per 2015 al klaar te zijn met:

- De aanbesteding van 25% van het budget bij andere aanbieders dan de roc's vóór 2015;
- De inventarisatie van behoefte van de gemeenten:
Welke doelgroepen zij willen bedienen;
Welke resultaten en maatschappelijke effecten zij willen bereiken.

Daarnaast is het van belang dat de roc's in de regio vóór het zomerreces uitsluitel hebben over de te plannen educatieopleidingen in het nieuwe schooljaar 2014/2015.

De werkgroep stelt daarom voor om de inkoop bij de roc's tot minimaal medio 2015 met 90% van het budget voor 2015 voort te zetten bij de roc's en de overige 10% van het budget te reserveren voor pilots. De pilots bieden de mogelijkheid om vernieuw VE-beleid uit te proberen.

Na de zomer in 2015 kan, indien de gemeenten daar voor kiezen, overgegaan worden op de in de wet voorgestelde afbouw van de inzet van het educatiebudget naar 75% in de tweede helft van 2015, 50% voor 2016 en 25% voor 2017.

Met de pilots in 2015 wordt ervaring opgedaan met een nieuwe aanpak door andere aanbieders dan de roc's en kunnen de (maatschappelijke) effecten hiervan gemeten worden. De werkgroep gebruikt 2014 en de eerste zes maanden van 2015 voor een gedegen voorbereiding op het regionale educatieprogramma.

Besluitvorming regio

In 2015 is de centrumgemeente Leiden verantwoordelijk voor VE, maar die situatie is nu nog niet aan de orde. Op dit moment valt VE juridisch onder de gemeenschappelijke regeling Holland Rijnland. Daarom wordt dit voorliggend voorstel ter advisering van het Dagelijks Bestuur van Holland Rijnland en het college van de centrumgemeente Leiden aan het PHO voorgelegd.